

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
19:05	18:30	17:29	תל אביב
19:09	18:33	17:28	ירושלים
19:04	18:29	17:29	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

תפילה בציבור

הגאון מוילנא זצ"ל חושף תגלית מהדהדת: כל עוד בית המקדש היה קיים, העולם נהנה משכבת ביטחון, 'כיפת ברזל'. גזירות רעות באו על העולם, אבל פעמיים ביממה הועלה קרבן התמיד, ויירט את הצרות, הגזירות, והמצוקות הקשות. אך מאז בית המקדש חרב ועבודת קרבן התמיד נתבטלה, נותרנו חשופים לכל פגע, לכל צרה, לכל גזירה קשה...

ואין לנו הגנה אלא התפילה, שהיא במקום הקרבנות. אמנם, אנו יתומים מבית המקדש, אך לצידנו עומד תחליף חשוב ומועיל, הוא התפילה. זו ההגנה שלנו מפני הגזירות שבכל יום, זו 'כיפת הברזל' המגינה עלינו כיום שלא ניפגע מהצרות ומהמפגעים המתחדשים. זה מה שמגן עלינו!

וכמו שבזמן בית המקדש היו קרבנות יחיד שהגנו על המקריב בלבד, וקרבנות ציבור כקרבן התמיד שהגנו על העולם כולו, כך גם בזמננו: יכול אדם לעמוד בתפילה לבדו, להתחנן, לשפוך את לבו, ובוודאי ה' מקבל כל תפילה. אך תפילת הציבור היא לא רק חובה הלכתית, אלא גם שכבת הגנה כללית על העולם כולו, שותפות בקיום העם היהודי ובהצלחתו בכל יום ויום!

התפילה בציבור היא שותפות מרגשת במקהלה נפלאה של יהודים מכל גווי הקשת הנעמדים 3 פעמים ביום, זונחים את עיסוקיהם, דאגותיהם וצרותיהם ללבם האישי, ומייחדים את לבבם לאבא שבשמים. התפילה בציבור היא רגע מכונן בו כל יהודי זוכה לפרוש את 'כיפת הברזל' האלוקית על עוד חלק מהעולם, על עוד בית, על עוד משפחה, על עוד יהודי...

כשאנו שותפים לתפילת הציבור, לעולם לא נדע כמה צרות, עוגמות נפש, דאגות מיותרות, מחלות קשות ושאר רעות המתחדשות בעולם, חסכנו מאיתנו. לעולם לא נדע כמה שפע השפענו לעולם, כמה יהודים זכו בחיים חדשים, הבריאו ממחלות קשות, התעטרו במלוא חופניים נחת, זכו לאושר בחיים ועושר בפרנסתם. הכל בזכות תפילת הציבור, הציבור הרחב והעוצמתי שמוריד ים של שפע לעולם, שכולנו שותפים בו!

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

כל אחד יכול

אפילו הרשע הגדול ביותר יכול לעלות לדרגה יותר מהצדיק

את הגורים, או גורים את הלבאיא. ואילו בין חיתו אדם המצא תמצא אפילו מאה פעמים. ואפילו הורים ההורגים את ילדיהם וילדים רוצחים הוריהם, רחמנא ליצלן. שואל אם כן הזוה"ק, אם האדם חיה גרועה כ"כ, איך הולך הוא בלי שרשרת? הרי לכל החיות יש שרשרת של שמירה, **א"כ מה השרשרת של האדם?** אומר הזוה"ק, השרשרת של האדם זו יראת שמים! רק יראת שמים יכולה לשמור על האדם שלא יחטא! וזהו מה שכתוב בקהלת: סוף דבר הכל נשמע, אמר שלמה המלך, את האלוקים ירא ואת מצוותיו שמור כי זה כל האדם. אומר הזוה"ק, כי זה עושה את האדם לאדם. בלא יראת שמים הוא חיה טורפת. כשיש שרשרת של יראת שמים הוא "אדם". אדם מעיר לילדים שיניחו לו לישון בשקט והם פוגעים בו, הורגים על מפתח של מקלט, על כסא בחוף הים. אל תעירו לאנשים בכביש, אל תגיבו, "אתה צודק, סליחה סע..."

וכותב ר' אלחנן וסרמן צוק"ל הי"ד: הכוונה בזה, שלא יעלה על דעתך לאמר, שיראת שמים היא מעלה באדם, יש אדם בלי מעלה זו ויש אדם עם מעלה זו, מי שאין לו יר"ש הוא גם בן אדם אלא שחסרה לו המעלה של יראת שמים, על כן בא הפסוק הזה לומר, כי בלי יראת שמים אין זה כלל אדם אלא בעל חי! זולת זה אינו אדם, ואיכות האדם זה לפי היראת שמים שבקרבו אם מעט ואם הרבה, אם יש בו יר"ש מרובה הוא אדם גדול, ואם יש בו רק יראת שמים מועטת הוא אדם קטן ואם אין בו כלום הוא לא אדם אלא בעל חי בצורת אדם. בעל העיקרים מייסד עיקר גדול: גם אם אדם בקי בכל חדרי תורה, פרד"ס, וגדול מכולם, ויעשה מצוות ומעשים אדירים, אם אין לו יר"ש אינו נחשב אדם. כמו שאמר שלמה המלך ע"ה "סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצוותיו שמור כי זה כל האדם". פירוש, אין "אדם" חשוב אדם עד שתהיה לו יראת שמים. זה לאו דוקא חילוני, כל אדם אפי' אדם גדול לכאורה, אם אין לו יר"ש הרי הוא כחיה הרומשת, אין לו צלם אדם. שבת שלום!

אומר הנביא: "אל תבכו למת בכו בכה הולך" (ירמיה כב). מה הפירוש? אומרים הספרים הקדושים כך: אומר שלמה המלך: "כי מי אשר יחובר אל כל החיים יש בטחון כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת" - מפרשים חז"ל שעדיף רשע חי מצדיק מת! למה? כי צדיק הוא צדיק, אמנם הוא צדיק אבל לאחר שנפטר זהו זה, אינו יכול להתקדש יותר, מה שעשה עשה. כיון שמת אדם נעשה חופשי מן המצוות, אבל הרשע יכול לשוב בתשובה ולגדול מאד, ולהשיג דרגות גבוהות. **ויכול להשקיע ולהתעלות עד שיעקוף את הצדיק!** אמנם הוא רשע, אבל הוא חי! אם הוא חי יש לו את כל הסיכויים לצמוח לגדול ולעלות, לעשות תשובה. היו רשעים מתבוללים, שעשו תשובה כ"כ עד שזכו ללמוד עם אליהו זכור לטוב!

זה שאמר הנביא: אל תבכו על צדיק שמת או רשע שמת, הם מתו, כבר לא יכולים לעשות כלום יותר, אין מה לעשות. בכו בכה הולך: **על מי צריך לבכות? על האנשים החיים הולכים ברחוב!** עליו צריך לבכות, הוא חי, הוא יכול לחזור בתשובה ואינו חוזר! אמר גדול אחד, יש בית קברות למתים, ויש בית קברות לחיים. הרחוב הוא בית קברות, אפשר להדביק מצבה על אנשים ברחוב ולכתוב שם פה נטמן ראש ישיבה, פה נטמן תלמיד חכם, פה נטמן אברך בן תורה, פה נטמן צדיק. ולמה? הראש שלו בתענוגות ובילויים, אבל לפי הנשמה שלו, לפי הכוחות שלו, היה יכול להיות אדם גדול! הוא יכול לחזור בתשובה ולעלות בדרגות עליונות וגבוהות, ועסוק בבילויים ותאוות, חושב שבשביל חיים קצרים ועלובים אלה הוא נוצר, עליו צריכים לבכות! זה הבכי הגדול ביותר!

כשהלב חי ביראת שמים, אתה "טס" ומתרומם, ועולה מעלה מעלה, אבל אם הלב מת מיראת שמים, אז הוא כמת, יורד מטה מטה, אין לו חיות אין לו צמיחה, הולך ודועך, גרשותיו כהים והולכים ולבו נעשה אטום.

הזהו"ק אומר, שהקב"ה הטביע באדם את טבע כל החיות כולן, את האכזריות, העצלות, הכעס, הערמה, וכל המידות הטובות והרעות. ומי גרוע, האדם או החיה? האדם גרוע מכל החיות! והראיה, שלא תמצא בג'ונגל אריה שרוצח את הלבאיא שלו, ולא לביאה

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ההקדשה השבועית

הצנים הם אנוש לתקיים

אלפי טלמי צארי השרש

הנאמנותם או לע"פ קדושתם

התקשרו עכשיו: 05-04-000-000

לימינעט
ידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ססיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחוללתי
אסף בן חיה
רושי בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
שלמה בן ג'ון
סילגית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

החמצת טיסה כדאית

המובטח בשיקאגו, והעניק לו בלי להניד עפעף. 'שתהיה לי זכות בהחזקת התורה שלך, למעני ולמען נכדי הצעיר שייכנס היום בבריתו של אברהם אבינו!', הוסיף ולחץ את ידו בחמימות...

הגביר הצרפתי נפרד ממנו בידדות, וראש הכולל ההמום הוצרך לדקות ארוכות של התאוששות מההלם... מעודו לא התרים בצורה כה ספונטנית, ישירה, מפתיעה – וגם זכה בתרומה כבירה כל כך. הוא הבין כי התרומה הזו אינה תוצאת מעשה ידיו, הוא כלל לא נערך אליה. זה שיק מזומן של 'תפילה בציבור', שפע שמימי בו זכה הודות למסירותו לתפילה במנין!

כשחזר לארץ, נדהם ראש הכולל לגלות הודעה מפתיעה בתא הקולי, מאותו קול בעל מבטא אמריקאי: 'שלום וסליחה, אנו מתנצלים, אבל ר' יצחק לא יוכל לפגוש אותך השבוע. כדי שלא תטרח לבוא שוב, אנו שולחים את השיק המובטח בדואר!'

ואכן, לאחר כמה ימים, נחה לה בתיבת הדואר מעטפה לבנה נאה, ובתוכה – השיק המובטח. עתה היה בידו הסכום המקורי שהובטח לו להחזקת התורה, ועוד תרומה כבירה, גדולה יותר מפי 2, רק בזכות תפילה בציבור!

ולא נועד סיפור זה, אותו קיבלנו מהרה"ג רבי צבי נקר שליט"א, מח"ס 'אמונה שלימה', אשר שמע את הסיפור מראש הכולל בעצמו, אלא כדי ללמדנו: התפילה בציבור דורשת מסירות, לפעמים זמן רב, טירחה וכל כיוצא באלה. לפעמים מדובר בשעת לילה מאוחרת, כשממהרים לעבודה, או בעיצומו של יום עבודה... המסירות לתפילה בציבור דורשת מאמץ, אך המאמץ הזה משתלם, ועוד איך...

הבה נראה לנגד עינינו את ראש הכולל הנדהם. את האכזבה מהחמצת הטיסה, ואת תרומת הענק בה זכה בזכות תפילה בציבור. התפילה בציבור טומנת בחובה אוצרות של שפע, ברכה, אנרגיה, כוחות, הספקים, אושר ועושה ככל שנייחד יותר כוחות ומאמץ לתפילה בציבור, ככל שנפעל ונתמסר למען תפילה בציבור – כך נפתח לעצמנו את אוצרות השמים ונשפיע על עצמנו שפע טובה וברכה!

זה הכי חשוב!', והמשיך עם תפילת הציבור עד לאחר 'עלינו לשבח'. רק אז תפס את מזוודתו ואץ רץ לביקורת הדרכונים.

'סליחה, אני ממהר לטיסה לשיקאגו שיוצאת ממש עכשיו' – התחנן שיתנו לו לעקוף את התורה הפקיד שישב מולו משך בכתפיו ושאל: 'טיסה 847 של 'אייר פראנס'? אם כן, הבט נא בחלון. המטוס שלך ממריא...' – לנגד עיניו הנדהמות של ראש הכולל, המטוס האיץ על המסלול. הוא הצליח לשמוע את נהמת המנוע, כמעט נגע במטוס, מבחוץ כמובן. הטיסה יצאה לדרכה, בלעדיו...

10 דקות עמד ראש הכולל המום. הוא האמין שבזכות תפילה בציבור יספיק את הטיסה, והתאכזב לגלות שלא כך קרה. עד מהרה הבין שאין היום טיסות נוספות לכיוון זה, ואם כן – לא נותר לו אלא לשוב ארצה, מאוכזב. הוא הזמין מקום בטיסה ארצה, והתבקש להמתין 8 שעות להמראתה, כשבניתיים ישוב לבית הכנסת,

אולי גם יטבול במקווה – מה שלא הספיק היום, כך ינצל את הזמן באופן מיטבי.

כשהגיע לבית הכנסת, הניח את מזוודתו במלתחה, והחל עולה במדרגות, מחפש את חדר השתיה החמה. ואז נתקלו עיניו בשם מוכר ומהדהד של אחד מענקי תומכי התורה בדורנו, רקום על תיק תפילין מהודר, הנישא בידיו של אותו גביר בכבודו ובעצמו!

'זו ההזדמנות שלי!' – הרהר ראש הכולל, 'הרי את הגביר הזה אי אפשר לתפוס, כה קשה להשיגו. עכשיו הוא ניצב כאן לצידו, שמו מתנוסס על תיק הטלית והתפילין שלו. אתפוס עמו שיחה...'

דקות ארוכות עמד ראש הכולל ושוחח עם הגביר, מנצל את ההזדמנות שנקרתה בפניו 'בטעות'. כעת, ללא מזכירות, ללא פגישות, ללא מכשיר הטלפון והפקס שבמשרד, הוא היה פנוי לשמוע, והתעניין בכל פרט ופרט מהנעשה בכולל. ואז, כך התברר, אותו גביר עמד לשמש כסנדק בברית לנכדו שנועדה לאותו יום, והוא חיפש דווקא סגולה טובה, מתנה לרך הנולד...

'הבה אתן לך תרומה משמעותית', שלף הגביר באלגנטיות אירופאית פנקס שיקים מהודר מכיסו הימני, ועט מוזהב מכיסו השמאלי. הוא רשם שיק על סכום גבוה יותר מפי 2 מהסכום

המכשיר הסלולרי של ראש כולל גדול ומפורסם באלעד רטט, ועל הקו שיחה מחו"ל. 'אני מהמשרד של ר' יצחק ד' – אמר הקול במבטא אמריקאי כבד, 'בקשר לבקשה ששלחת לפני כמה חודשים, ובהקשר לכך דיברו אתנו כמה עסקנים מקומיים. הבקשה שלך עוסקת בתמיכה בסך 35,000 דולר למוסד שלך, נכון?'

ראש הכולל אישר את הפרטים, נשימתו נעתקה. 'אוקיי', הוסיף הקול בעל המבטא האמריקאי בעברית רצוצה, 'אנחנו קובעים לך פגישה ליום רביעי בערב, בשעה שש, במשרדו של ר' יצחק בשיקאגו, מגדלי הזהב, קומה 67, חדר 413. נשמח לראותך ולמלא את בקשתך' – אמר הקול בפשטות וניתק את השיחה, מותיר את ראש הכולל נדהם ומאושר. הן כמה ביקש וייחל לקיום הפגישה הזו, כמה תקוות תלה בה, כמה עסקנים שלח לפעול לקיומה. זה קורה, סוף סוף!

סוכן הנסיעות לא מצא מקום בטיסה ישירה, והעביר את ראש הכולל דרך תחנת ביניים בפריז, בירת צרפת. ביום רביעי בבוקר נחת ראש הכולל בשדה התעופה בפריז, והודרו לחפש בית כנסת קרוב, בו יוכל להתפלל שחרית בציבור, לפני שימשיך לשיקאגו. די מהר נמצא בית הכנסת, אלא ששעת התפילה מאוחרת יותר. הוא הסכים להמתנה זו בחפץ לב, שהרי מה יוכל לשמח את לבו יותר מתפילה בציבור בארץ זרה ומנוכרת? מה יוכל למלא אותו באושר בארץ ניכר כמו תפילה במנין?

בינתיים הדקות נוקפות, מועד המראת טיסת ההמשך מתקרב והולך, והמנין עוד לא יצא לדרך. גם בשעה הקבועה טרם התקבץ מנין, והוא נאלץ להמתין עוד, מביט בחרדה בשעון המתקדם לעבר שעת ההמראה. כשהתפילה יצאה לדרך, התברר כי בדיוק היום עובר לפני התיבה שליח ציבור המתפלל בקצב איטי, איטי מאוד...

מלחמה התחולל בלבו. מחד גיסא – הוא מאוד ממהר, טיסה לשיקאגו, פגישה חשובה, סכום אדיר על כף המאזניים. מאידך גיסא – תפילה במנין, תפילה בציבור, נכספה נפשו שלא לאבד את הזכות הזו גם היום!

התפילה התקדמה בקצב איטי, והוא המשיך להמתין. לפני 'שמונה עשרה' כבר הורה השעון על 38 דקות לפני המראת טיסת ההמשך. בכל זאת התגבר על עצמו: 'תפילה בציבור, עזוב הכל,

"זו ההזדמנות שלי! הרי את הגביר הזה אי אפשר לתפוס, כה קשה להשיגו..."

הלכות פסח

כללים להגעת כלים

- א.** לפני שמכשירים את הכלים צריך לנקות את הכלי שיהיה נקי מכל לכלוך.
- ב.** רק כלי מתכות ופלסטיק אפשר להכשיר אבל כלי חרס, חרסניה ופורצלן אין מועיל להם הגעלה ואין להשתמש בהם בפסח.
- ג.** כלי חרס שהשתמשו בהם רק בצונן מותר להשתמש בהם בפסח ע"י שטיפה וניקיון בלבד (חזו"ע עמ' קמ"ט).
- ד.** כלי זכוכית לא צריכים הכשר אלא רק ניקיון בלבד, ולא שכנויים אסור להשתמש בהם ואף לא תועיל להם הגעלה.

כיצד מכשירים את הכלים לפסח

א. בהגעלת כלים צריך שיהיו המים רותחים ויעלו בעבוע, אם יש ברגים צריך לפרקם לפני ההגעלה, בחריצים צריך לנקות היטב, חלודה עבה לגרד אותה או לשרוף ע"י ברנז, וכשמכניס את הכלי עדיף להמתין 3-4 שניות ולא להוציא מיד. לאחר ההגעלה ישים מים קרים (יש עוד כמה דינים בזה). ואדם שגר במקום שאין הגעלת כלים, ישים מים עד סוף הכלי וע"י שירתחו המים ויבעבעו יגלשו המים וזו תהיה ההגעלה שלו. ואת המכסה יכניס כמה פעמים עד הקצה. וב"ה היום רוב המועצות הדתיות בארץ דואגות לציבור שיהיה להם יום שיהיה אפשר להגעיל את הכלים ולהכשירם מחמץ לפסח.

מצות ארבע כוסות

א. בליל פסח יש מצות ארבע כוסות, ושמקדש בעל הבית כולם תופסים את הכוס שלפניהם ומכוונים לצאת ידי חובה מצות קידוש ומצות כוס ראשונה, ובעל הבית מכוון להוציאם.

ב. הכוס צריכה להיות נקיה, מלאה, לא פגומה, רביעית שהיא 81 סמ"ק (שו"ע קפג).

ג. יש להקפיד לשתות את הרביעית בבת אחת, ובדיעבד אם שתה רוב רביעית שזה 41 סמ"ק יצא, ואם לא עשה כן צריך לחזור ולשתות, ועוד ישתה את רוב הכוס גם אם הכוס יותר מ-81 סמ"ק, כגון שהכוס 180 סמ"ק אם שתה 81 סמ"ק שתה רביעית, אבל לא שתה את רוב הכוס צריך לשתות קצת יותר מ-90 סמ"ק.

ד. קטן שמבין מצוה לחנכו (שו"ע תע"ב) ועדיף שישתה כאשר כתבנו אצל אדם גדול אומנם כל זה מצוה לכתחילה אבל יוכל האבא להניח לפניו את הכוס ודיו אבל ילמדו שכן ראוי לשתות.

באיזה סוג יין יוצאים י"ח ארבע כוסות?

א. צריך שיהיה יין אדום, ויין ממש עדיף ולא מיץ ענבים. מ"מ אדם שקשה לו ובעיקר נשים יערבבו מיץ ענבים עם יין חצי חצי, או שליש יין ושני שלישים מיץ ענבים וכדומה, כדי שיורגש האלכוהול של היין, ואם גם זה קשה יוצא במיץ ענבים אפילו לבד.

ב. עדיף יין לא מבושל ולא מפוסטר וללא סוכר, ובמיץ ענבים עדיף מפוסטר ללא סוכר.

ג. מי שסובל מבעיות סוכר יוכל לשתות יין או מיץ ענבים ללא סוכר חיצוני אלא טבעי, ומי שלא יכול לשתות גם את זה, יכול לשתות שכר מדינה כגון עראק וכדומה וכך מקפידים בני ספרד (חזו"ע שבת ב עמוד תח אול"צ חב' ע' קפז משנ"ב תעב' ל"ז). ויש שכתבו שלדעת בני אשכנז די במיץ תפוזים או אשכוליות 100% טבעי (הליכות שלמה ושבות יצחק), ויש שכתבו שיש מקום להקל לבני ספרד אם קשה לו לשתות כוס עראק שיוכל לקחת מיץ תפוזים טבעי וכדומה ויערב בו אלכוהול שמשכר קצת ויצא ידי חובה בזה.

ד. יש עניין שאדם אחר ימוזג לו את היין שזה מראה דרך חרות (רמ"א תע"ג).

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

כנגד ארבעה אבות...

העובדה שההורים רוצים שילדיהם יהיו בדיוק כפי שהם רוצים שיהיו, לא היתה גרועה - לו רק היתה אפשרית. מכוח הטבע האנושי שיצר הבורא, ולפיו האנשים די שונים ובעלי מזג ואופי נבדלים, הדבר בלתי אפשרי ואף גורם להשלכות - שלו לא היו מזיקות, היו מעלות חיוך על שפתינו.

יש וההורים, המונעים על ידי דחפים שונים, גורמים לילדיהם לפתח נטיות מסוימות, שיציקו להם במהלך כל חייהם, ועוללות אף להביא לתוצאות מעשיות מרחיקות לכת.

וכך זה פועל: א (מניעים שונים של ההורים), גורם ל-ב (תגובות ההורים למעשי הילדים), שמשפיע על

ג (מעוררות בילדים רגשות כאלו ואחרים), שבמהלך הזמן מעצב את ד (אופי הילדים וגישתם לחיים).

זהו תהליך ברור, שניתן לעקוב אחריו כשצועדים בו זמנית בשני מסלולים בנתיבי הזמן. במסלול הראשון, נצא בעקבות ההורים ונבחן את השתלשלות תגובותיהם. במקביל ממש, נצא בנסיעה לאחור במנהרת הזמן של בוגרים שפיתחו בעיות מסוימות ונבחן את ההיסטוריה שלהם. לרוב, נוכל בסייעתא דשמיא להיפגש בדרך...

מעניין לשים לב, איך מגיבים ארבעה סוגי הורים לאותה בעיה בדיוק. עם מעט הגיון ושכל, נעקוב ונראה מה מסתתר מאחורי תגובת ההורה ומה מניעיו. נמשיך לעקוב אחרי ההבדלים ונגלה, שהם ישתקפו גם בצורה שהילד יקלוט את תגובת ההורה וגם ברגשות מסוימים שהוא יפתח כתוצאה ממנה, דבר שיהיה בעל השפעה מכרעת על גיבוש אופיו האישי לעתיד, מתוך כך שהוא יפרשן את הוריו וילמד מהם כיצד לפעול ומתוך איזה מניעים לנוע.

ההורה העיפי:

ילד כבן אחת עשרה מגיע הביתה מן הלימודים ומושיט לאביו פתק מן המלמד, המתלונן שהילד הפריע במהלך השיעור, כשדיבר עם חבר והפר את הריכוז והמשמעת ששררו בכיתה.

האב מתפרץ בכעס בלתי מוסתר על הילד, תופס בדש חולצתו וצועק: "יש לי מספיק בעיות בחיים גם בלעדיך... אין לי זמן וסבלנות להתעסק עם הבעיות שאתה יוצר לי חדשים לבקרים! למד להתנהג כיאזר, התחל להיות בן אדם ומצא כל דרך שהיא כדי להסתדר עם המלמד, בלי שיעצרכו בכל פעם לערב אותי בתמונה. אינני מוכן לשמוע עוד שום תלונה עליך, מובן?!"

מה עומד מאחורי התגובה?

מדובר באיש קשה יום, המוטרד מאוד מדברים שונים הסובבים אותו בחיי היומיום. הוא קצר רוח וחסר סבלנות להתמודד עם בעיותיו האישיות, ונבוך מול מבוכי המציאות. הפתק שהילד הביא מה"חדר", הוא יותר מדי בשבילו, והוא מבקש בכל לשון ובכל נימה "רק קצת שקט". אב כזה לא יפנה מיזמתו למלמד ולא יזום כל פעולה, מחשש שהדבר ידרוש ממנו זמן, כח ואנרגיה. זה בעצם מה שמפריע לו בתלונה של המלמד בנוגע לילדו: העובדה, שבכך נוספת לו טרדה נוספת על טרדותיו המרובות.

אגב, תגובה כזו שכיחה יותר אצל אבות מאשר אצל אמהות, שברוב המקרים מגלות יותר נכונות להתמודד עם בעיות המתגלות אצל ילדיהן, ואינן מנסות "להיפטר" מהטרחה הכרוכה בטיפול בהן.

השפעת התגובה על הילד: הילד שאינו טיפוש, יקלוט, כי לאביו אין פשוט זמן וכוח להתעסק עם "שטיותיו". מכאן ואילך, הוא ימנע מלהיכנס ל"תקר" עם אביו ויעשה ככל שביכולתו, כדי להשאר בכל מצב בתחום שבו לאביו אין דריסת רגל. הוא לא יפנה לאביו בבקשות סיוע, ולא יראה בו כתובת לקבלת עצה טובה. ויבין שאביו מעדיף טרדות אחרות על אלו שמוצבות בפניו בשל חינוך ילדו.

מלבד זאת, לאחר תגובות חוזרות ונשנות כאלו עלול הילד לפתח רגשות אשמה, שהוא גורם להוריו טרדות ולא מתחשב במה שיש להם כב.

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

מלחמת היצר

אתפלל בכונה, תיכף אתה שומע את הקול הפנימי בתוכך עונה, 'נראה אם יהיה לי כח', אתה מבין! הוא כבר נמצא שם, הוא מולך ומושל, בלי שתשים לב כלל!

אך חז"ל גם כינוהו ל'כסיל' כיון שבנשק שהוא משתמש, אפשר להשתמש נגדו.

למשל: אתה ישן בבוקר, הוא אומר לך עוד מספר דקות תקום ממייטתך. מנגד בעת שאתה לומד תורה, או עוסק במצוה, והוא- היצר הרע טוען לך תנוח קמעה, אף אתה אמור לו: אלמד עוד מספר דקות ואלך...

ידעו רבותינו הקדושים כללים עמוקים אלו החודרים עד עמקי הנפש ועל כן ציוו כי את ביטול החמץ יש להצמיד לבדיקת הלילה הקבועה, מה שאין כן בבוקרו של יום שאין מעשה שאפשר להצמיד אליו את ביטול החמץ, ועל כן קרוב לודאי שיכשל האדם. דהיינו תשיב ליצר הרע בדרכו 'תשמע עשיתי בדיקה כבר, אעשה רק ביטול וזהו' יקשה עליו ללחום נגדך. הבנת יידי...

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו לאתרנו

הוא ישב בביתי, בחור מתחזק הצועד אט אט במעלות העבודה והיראה. הצעתי לו שנלמד יחד הלכות פסח, שכידוע הלכות מרובות הם. אך הוא השיב כי מהלכה לא יוצא לו הרבה ל'חיים' (דבר שודאי אינו נכון).

פתחתי את השלחן ערוך אורח חיים סי' תלד, והשבתי לו 'נתחיל ונראה' - נכנסנו לעומק הסוגיה, ביארתי לו כי יש בדיקת חמץ ויש ביטול חמץ, ושניהם נצרכים. בדיקת חמץ בלילה ויחד עמה עושים את ביטול החמץ, ובבוקר ביעור חמץ.

מקשה הגמרא (פסחים ו:): מפני מה מעשה ביטול החמץ נעשה דוקא יחד עם בדיקת החמץ בערב? והגמרא מתרצת: שביום אין לו מעשה שיזכיר לו שהגיע הזמן לבטל, אך בערב מצות הבדיקה קבועה חז"ל, וכי על האדם לעשותה מיד עם צאת הכוכבים, וממילא אם יבטל בסמוך לא ישכח.

'עתה' אומר לך יידי מה 'יוצא לך מזה לחיים', חז"ל הקדושים ידעו כי היצר הרע השוכן בליבו של אדם חכם הוא כל כך עד שכינוהו בשם 'מלך זקן וכסיל' (קהלת ד, יג), אתה יודע מה פירוש 'מלך'? מלך זה אומר שכל הצעה של היצר הטוב, כגון היום

סוד ההצלחה שלך לכל השנה!

בכל שנה מחלק הרב דניאל זר למעל 1,000 משפחות 'קמחא דפסחא' - כסף לחג הפסח לקניית צרכי החג!

כתב הזוהר הקדוש:

"סוד ההצלחה של האדם כל השנה תלוי בצדקה שהוא נותן לעניים לחג הפסח, שחודש ניסן הוא ראש החודשים וכמה שאדם נותן צדקה בחודש זה משפיע לו הצלחה לכל השנה"

ניתן לתרום 'קמחא דפסחא' לעניים ע"י ישיבת אור דוד:

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון: 03-570-12-12

להכנס לאתר הישיבה
בכתובת: www.Rabenu.co.il

לסרוק את הקוד ולתרום און-ליין
באמצעות Pay-Pal הבין-לאומי:

